

F.t. beslutn. om ungdomsgaranti

Udviklingen på såvel det private som offentlige arbejdsmarked er gået så stærkt gennem de senere år, at man utvetydigt bør fortælle de unge, at vejen til en varig arbejdsplacering som oftest går gennem en grundlæggende kompetencegivende uddannelse.

Der bør i en årrække etableres 15.000–20.000 nye uddannelsespladser til de kommende års unge, der forlader folkeskolen, samt til unge, der har forladt folkeskolen, men ønsker at komme i gang med en uddannelse.

Der bør herunder tilvejebringes 6.000–8.000 uddannelsespladser på social- og sundhedsområdet inden for rammerne af de erhvervsfaglige grunduddannelser.

Social- og sundhedsuddannelserne bør tilvejebringes på basis af »Betænkning om social- og sundhedsuddannelserne inden for EFG-systemet«. Det er forudsætningen, at sådanne nye EFG-uddannelser skal medvirke til et generelt uddannelsesmæssigt løft på området. Vi ønsker altså ikke betænkningen brugt til at forkorte eller sænke niveauet på eksisterende uddannelser. Det drejer sig først og fremmest om, at de nye EFG-uddannelser skal knyttes til funktioner, der i dag betjenes af uddannet eller meget kort uddannet personale.

Forslagsstillerne kan tilslutte sig rapportens bemærkninger om, at der ved tilrettelæggelsen af social- og sundhedsuddannelserne bør tilvejebringes mulighed for, at voksne medarbejdere, der i dag arbejder i social- og sundhedssektoren, får mulighed for at erhverve en uddannelse, der giver dem samme kompetence som de EFG-uddannede.

Der bør ligeledes oprettes omkring 5.000 pladser inden for EFG-systemet som et nyt basisår. Dette basisår skal med en overbygning af korte andendels uddannelser rette sig mod den del af industrien, der fortrinsvis beskæftiger ufaglært eller tillært arbejdskraft, og samtidig være et tilbud til de unge, som ikke har truffet et valg mellem de øvrige hovederhvervsområder.

Selv med tilvejebringelsen af de nye uddannelser vil der i en lang årrække ikke være mulighed for et frit uddannelsesvalg for de unge. Dette bør erkendes åbent, således at ungdomsgarantien modsvares af realistiske forestillinger hos de unge. Den markante meretablering af nye uddannelsespladser vil imidlertid give mange tusinde unge uddannelsesmuligheder, der hidtil ikke har været til stede.

3. Sikring af tilstrækkelig kapacitet i de eksisterende uddannelser

Der vil i løbet af 80'erne være et sådant ekstraordinært pres på ungdomsuddannelserne, at det i

den nuværende økonomiske situation er rimeligt at undersøge alle relevante muligheder for at anvende den bestående uddannelseskapacitet endnu mere effektivt, end tilfældet er i dag.

Det danske uddannelsessystem er generelt så veludbygget og professionelt, at man i lyset af den alvorlige ungdomssituation bør kunne slække på visse standarder og normer med hensyn til merindskrivninger på uddannelsesholdene, effektiviseret anvendelse af uddannelsesinstitutionernes fysiske rammer etc.

I »tilstrækkelig kapacitet« ligger imidlertid også det meget væsentlige geografiske element, således at det sikres, at uddannelseskapaciteten spredes mest muligt, og at indtag på nye uddannelser holdes nede på et niveau, så man ikke ad denne vej hindrer en uddannelsesspredning.

Vi påregner, at man ad denne vej kan øge antallet af uddannelsespladser med ca. 10.000.

4. Forbedring af de eksisterende uddannelser, så det sikres, at undervisningsmetode og pædagogik harmonerer med de unges forudsætninger og muligheder

Såvel rapporterne fra regeringens ungdomsudvalg som ungdomsgarantiforsøgene har dokumenteret, at langt den overvejende del af de unge, der forlader folkeskolen, ønsker en fortsat kompetencegivende uddannelse.

Det må imidlertid ekendes, at godt 10 pct. af de unge efter folkeskolen giver udtryk for, at de ikke har lyst til at fortsætte i et uddannelsesforløb, samt at mange unge udtrykker kritik af det abstrakte og teoretiske indhold i ungdomsuddannelserne.

Da vejen frem mod en varig arbejdsplads i fremtidens samfund imidlertid som oftest nødvendiggør en uddannelse, og da de erhvervsfaglige grunduddannelsers mål og indhold er en god løsning for en stor del af de unge, bør man ofre betydelige kræfter på at modernisere undervisningsmetode og pædagogik i de bestående uddannelser, dels for at sikre, et højt fagligt niveau, dels for at sikre, at uddannelsernes indhold harmonerer med de unges muligheder og forudsætninger.

Ligeledes bør der lægges afgørende vægt på de unges muligheder for demokratisk medleven på uddannelsesstederne – specielt i den daglige undervisningssituation.

De unges individuelle motivation er en væsentlig realitet, og man bør derfor også gennem vejledningen over for de unge være åben over for uddannelsesforløb, der f.eks. kan indebære et ungdomshøjskole-, højskole- eller efterskoleophold